

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

Οκτώβριος 2019

Δημήτρης Μπιάγκης
Βουλευτής ΚΙΝ.ΑΛ. Κέρκυρας

ΚΕΡΚΥΡΑΪΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΥΠΟΥΡΓΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ κα ΜΕΝΔΩΝΗ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το νησί της **Κέρκυρας** βρίσκεται στο σταυροδρόμι των εμπορικών οδών της Μεσογείου. Ευλογημένο με μεσογειακό κλίμα, βρέθηκε πολλές φορές στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος διαφόρων κατακτητών. Στη μυθολογία ήταν ο μυθικός παράδεισος του **Ιάσωνα και των Αργοναυτών**, αλλά και το **νησί των Φαιάκων** στη μυθική θαλάσσια περιπέτεια της **Οδύσσειας** του **Ομήρου**. Το νησί κατοικήθηκε από την Παλαιολιθική Εποχή. Στους ιστορικούς χρόνους αποτελούσε μέρος του πολιτισμού της Αρχαίας Ελλάδος και κατακτήθηκε κι αυτή απ' τους Ρωμαίους όπως και η υπόλοιπη Ελλάδα. Στη συνέχεια αποτέλεσε τμήμα της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας ενώ μετά την πρώτη πτώση της Κωνσταντινούπολης απ' τους Σταυροφόρους το 1204 από το νησί πέρασαν διάφοροι κατακτητές: Νορμανδοί, Αυδηγαυοί, Βενετοί, Γάλλοι, Ρώσοι και Βρετανοί. Στις 21 Μαΐου του 1864, η Κέρκυρα μαζί μ' όλα τα Επτάνησα ενώθηκαν με την Ελλάδα. Ολόκληρη η ιστορική πορεία του νησιού χαρακτηρίζεται από επιδρομές και λεηλασίες λόγω της στρατηγικής του τοποθεσίας, ενώ η ένταξή του στην Ελλάδα συνοδεύτηκε από τους δύο (2) Παγκόσμιους πολέμους που άφησαν το χαρακτηριστικό τους στίγμα στο ιστορικό αποτύπωμά της. Παρ' όλα τα έντονα ιστορικά δρώμενα, **οι κάτοικοι του νησιού κατόρθωσαν στο διάβα του χρόνου να επωφεληθούν από το κλίμα και τη μοναδική φυσική ομορφιά του νησιού και να το οδηγήσουν σε ανάπτυξη και ευημερία, καθιστώντας το παγκοσμίως σ' έναν από τους κορυφαίους Ελληνικούς προορισμούς.**

“ Οι τέχνες και η κουλτούρα της Κέρκυρας καλλιεργούνται εδώ χιλιάδες χρόνια, με χαρακτηριστικά παραδείγματα την μουσική, τη ζωγραφική, την ποίηση, το χορό και το θέατρο, που περιέχουν πολιτιστικά στοιχεία από το παρελθόν και το παρόν του νησιού”.

ΠΑΡΑΔΟΣΗ

Η Κέρκυρα είναι από τα λίγα ελληνικά νησιά που έχουν τέτοια **πληθώρα πολιτιστικών επιρροών**, αυτή είναι και η δυναμική που καθιστά την Κέρκυρα μοναδική στο είδος της. Η παράδοση αποτελεί ιδιαίτερο και πολύ σπουδαίο στοιχείο του πολιτισμού της περιοχής. Όπως είναι φυσικό, οι τοπικές παραδόσεις είναι επηρεασμένες από την ελληνική, την ενετική, την γαλλική και την αγγλική κουλτούρα, καθιστώντας τα ήθη έθιμα της Κέρκυρας μοναδικά.

Το **Πάσχα** είναι πολύ σημαντική και ιδιαίτερη γιορτή στην Κέρκυρα, όχι μόνο για την θρησκευτική σημασία του, λόγω του γεγονότος ότι οι Ορθόδοξοι και Καθολικοί του νησιού γιορτάζουν μαζί, πετώντας το πρωί του Μεγάλου Σαββάτου κανάτες απ' τα παράθυρα των σπιτιών τους. Η **παράδοση** παραμένει άρρηκτα συνδεδεμένη με την **πίστη** και το λατρευτικό συναίσθημα, οι γιορτές με την ευλάβεια των κατοίκων, τις συνήθειες, τις εργασίες, τις αγωνίες και τις ελπίδες τους. Οι λιτανείες προς τιμήν του Πολιούχου του νησιού Αγίου Σπυρίδωνα αλλά και όλων των εκκλησιών, είναι μια μοναδική εμπειρία. Χορωδίες, πιστοί, ιερά κειμήλια και το μαγευτικό τοπίο, συνθέτουν μια ουράνια πομπή που εξαγνίζει κάθε ανθρώπινη ψυχή.

Πολλά έθιμα διατηρούνται ακόμα και στις μέρες μας, παρότι οι ρίζες τους χάνονται στην αρχαιότητα, όπως ο «**χορός των Παπάδων**», την Κυριακή της Τυρινής, χορός μόνον για άνδρες που εξακολουθεί να πραγματοποιείται και στις μέρες μας.

Κατά την εποχή του καρναβαλιού, οι πανηγυρισμοί στο νησί είναι ξεχωριστοί, αφού συνδυάζουν την αρχαία ελληνική παγανιστική κουλτούρα και τη λατρεία του Διόνυσου με το πνεύμα του καρναβαλιού της Βενετίας, ενώ το καλοκαίρι κάθε οικισμός έχει το παραδοσιακό πανηγύρι του που επιμελείται με προσμονή, διάθεση προσφοράς και ευχαρίστηση.

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ - ΜΝΗΜΕΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ

Η **Παλαιά Πόλη της Κέρκυρας** αποτέλεσε το 17ο μνημείο που εντάχθηκε στον κατάλογο των **μνημείων παγκόσμιας φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς της UNESCO**, ως ιδιαίτερο αρχιτεκτονικό σύμβολο που εκπροσωπεί μια σημαντική ιστορική περίοδο. Η εγγραφή της υιοθετήθηκε ομόφωνα μετά από θετική εισήγηση του διεθνούς μη-κυβερνητικού Οργανισμού **ICOMOS** (Διεθνές Συμβούλιο για τα Μνημεία και τους Χώρους). Τα σημαντικότερα κτίρια της πόλης πλαισιώναν τη σημερινή πλατεία Δημαρχείου, που αποτελούσε τότε το κοινωνικό και πνευματικό κέντρο της. Η **Λατινική Μητρόπολη** του Αγ. Ιακώβου, κομψό κτίριο του 17^{ου} αιώνα., η κατοικία του Λατίνου Αρχιεπισκόπου και το σημαντικότερο κτίσμα της Βενετοκρατίας στην πόλη, η **Loggia Nobilei** (1663-69) που μετετράπηκε σε θέατρο τον 18^ο αιώνα και πήρε το όνομά του από τη γειτονική μητρόπολη (Teatro San Giacomo), ενώ από τις αρχές του 20^{ου} αιώνα στεγάζει το Δημαρχείο της πόλης.

“Οι επί αιώνες ποικίλες πολιτισμικές επιδράσεις έχουν αφήσει στην Κέρκυρα μια ανεπανάληπτη πολιτισμική και αρχιτεκτονική κληρονομιά με πανέμορφα κτήρια-μνημεία αρχιτεκτονικής που δεν υπάρχουν σε κανένα άλλο μέρος της Ελλάδας”.

Οι περίοδοι γαλλικής και αγγλικής κατοχής άφησαν σε σημαντικό βαθμό τη σφραγίδα τους στον αρχιτεκτονικό χαρακτήρα της. Το οικοδομικό συγκρότημα της **Σπιανάδας**, τα «Βόλτα» ή Λιστόν με την κομψή κιονοστοιχία του, είναι η κύρια μαρτυρία από το πέρασμα των Γάλλων, ακριβές αντίγραφο της παρισινής Rue de Rivoli. Η σφραγίδα της περιόδου της βρετανικής προστασίας είναι πολύ πιο έντονη. Χτίστηκε τότε πλήθος κτηρίων που εγκλιμάτισαν και το ρεύμα του κλασικισμού στον χώρο δίνοντας νέο χρώμα στην πρωτεύουσα των Επτανήσων. Το σπουδαιότερο απ’ αυτά, το **παλάτι των Αγ. Μιχαήλ και Γεωργίου** (1819-23), κατοικία των άγγλων αρμοστών, μνημείο γεωργιανού ρυθμού και προεξοχή του νεοκλασικισμού στην Ελλάδα.

Από το 1830 μια σειρά ελλήνων τεχνικών παίρνει στα χέρια της και την επίσημη αρχιτεκτονική. Ο αρχιτέκτονας που έπαιξε πρωταγωνιστικό ρόλο σε αυτόν τον τομέα είναι ο

Ιωάννης Χρόνης, από τους πρώτους τεχνικούς επιστήμονες του ελληνικού χώρου γενικότερα. Όλα τα μεγάλα κτήρια της πόλης, που δείχνουν και την ακμή του τόπου τον 19^ο αιώνα, είναι συνδεδεμένα με το όνομα του προικισμένου κερκυραίου αρχιτέκτονα. Σ' αυτόν οφείλονται τα νεοκλασικού χαρακτήρα κτήρια της Ιονικής και Λαϊκής Τράπεζας, της Ιονίου Βουλής και το Χρηματιστήριο, αλλά και πολλές σημαντικές ή και απλούστερες κατοικίες και κυρίως το **μέγαρο της οικογενείας του πρώτου κυβερνήτη της Ελλάδας Ι. Καποδίστρια**, που στέγασε για ένα διάστημα τη Νομαρχία. Με τη μαρμάρινη πρόσοψη και τις κομψές κορινθιακές παραστάδες, θεωρείται από τα ωραιότερα μνημεία της νεότερης Ελλάδας. Χαρακτηριστικό στοιχείο στη σύνθεση της εικόνας της πόλης αποτελεί η δίκورφη βραχώδης απόληξη της ανατολικής πλευράς, το **Παλαιό Φρούριο** της πόλης, που ελέγχει περισκοπικά το θαλάσσιο πέρασμα. Διακρίνονται ανέπαφες οι επιβλητικές βενετικές οχυρώσεις, που συγκρατούν σε τρία επίπεδα τα μεταγενέστερα, λιτά και ογκώδη κτήρια της αγγλικής περιόδου. Το ψηλότερο διαμορφωμένο επίπεδο της ακρόπολης περιλαμβάνει τις δύο οχυρωμένες κορυφές, τον Πύργο της Ξηράς και τον Πύργο της Θάλασσας, και τον μεταξύ τους χώρο, τη Cittadella. Οι επιβλητικές οχυρώσεις του **Νέου Φρουρίου** δεσπόζουν στη βορειοδυτική πλευρά της παλιάς πόλης, στο ύψωμα του Αγίου Μάρκου, πάνω από το Παλαιό Λιμάνι.

Εκτός από την **Παλαιόπολη** που αποτελούσε την Αρχαία Ελληνική μητρόπολη του νησιού και θεωρείται αρχαιολογικός θησαυρός, υπάρχουν δεκάδες μεταγενέστερα κτίσματα, σημάδια πολιτισμού που τόσο η πολιτεία, όσο οι τοπικοί φορείς, όσο και οι κάτοικοι του νησιού οφείλουμε να διαφυλάξουμε και να αναδείξουμε. Χαρακτηριστικά αναφέρονται: Το κτήριο της **Ιονίου Βουλής**, όπου σφυρηλατήθηκε η σταθερή θέληση των εκπροσώπων του Λαού των Ιονίων Νήσων για την ένωση με την Ελλάδα και επικυρώθηκε τελικά με το ψήφισμα της Ιονίου Βουλής στις 23 Σεπτέμβρη του 1863. Η **Ιόνιος Ακαδημία**, που αποτέλεσε το πρώτο Ελληνικό Πανεπιστήμιο από το 1823, βομβαρδίστηκε από τους Γερμανούς τον Σεπτέμβριο του 1943, αναστηλώθηκε το 1994. Η **Ανουντσιάτα**, ένα μνημείο πανευρωπαϊκής σημασίας, εκκλησία αφιερωμένη στον Ευαγγελισμό της Θεοτόκου και στην Αγία Λουκία, ήταν η Καθολική Εκκλησία Λοντσιάδα όπως την ήξεραν οι Κερκυραίοι. Σήμερα παραμένει όρθιο μόνο το χαρακτηριστικό καμπαναριό της που αποτελεί μνημείο πανευρωπαϊκής σημασίας λόγω της σχέσης του μ' ένα απ' τα σημαντικότερα γεγονότα της παγκόσμιας ιστορίας, μια από τις μεγαλύτερες ναυμαχίες που έγιναν ποτέ, της ναυμαχίας της Ναυπάκτου το 1571

μεταξύ των στόλων της Ιεράς συμμαχίας που την αποτελούσαν οι στόλοι της Βενετίας, Ισπανίας, Νεάπολης, Σικελίας, Γένοβας και Μάλτας εναντίον του αήττητου μέχρι τότε στόλου των Οθωμανών. Το **Αχίλλειο**, ανάκτορο που έχτισε η Αυτοκράτειρα της Αυστρίας Ελισάβετ. Το **Βρετανικό κοιμητήριο** της Κέρκυρας, η **Εβραϊκή συναγωγή** που υπάρχει από το 1800 και αποκαταστάθηκε προς τιμήν των 2000 Εβραίων της Κέρκυρας που στάλθηκαν στο Άουσβιτς και εξοντώθηκαν από τους Ναζί κατά τη διάρκεια του 2ου Παγκοσμίου Πολέμου. Η **Εκκλησία του Αγίου Σπυρίδωνα** στην οποία φυλάσσεται το ιερό σκήνωμα του πολιούχου της πόλης Αγίου Σπυρίδωνα και που αποτελεί το σημαντικότερο θρησκευτικό μνημείο αλλά και η **Μητρόπολη της Αγίας Θεοδώρας**, όπου φυλάσσονται τα λείψανα της Αγίας Θεοδώρας. Μόνο στην πόλη της Κέρκυρας υπάρχουν πάνω από **200 εκκλησίες**.

Μερικοί από τους σημαντικότερους κηρυγμένους αρχαιολογικούς χώρους λίγο πιο έξω από την πόλη είναι: το **Κτήμα Mon Repos**, ο **Χώρος Αρχαίας Αγοράς**, ο **Χώρος λουτρικών εγκαταστάσεων** (3ος-4ος αι. μ.Χ.), ο **Πύργος Νεραντζίχας** των κλασικών χρόνων (5ος αι. π.Χ.), ο **Ναός της Αρτέμιδας** (590-580 π.Χ.). Από τον ναό αυτόν προέρχεται το περίφημο αρχαϊκό αέτωμα της Γοργούς, που εκτίθεται στο Αρχαιολογικό Μουσείο της Κέρκυρας και είναι το αρχαιότερο λίθινο αέτωμα που έχει εντοπισθεί ως σήμερα στον ελλαδικό χώρο.

Σημαντικά μνημεία στην περιφέρεια του νησιού αποτελούν το **Φρούριο στο Γαρδίκι** (στη δυτική ακτή κοντά στο Χαλικούνα και το χωριό Άγιος Ματθαίος), η **Γέφυρα του Κάιζερ** (2 χιλιόμετρα βόρεια από τις Μπενίτσες), το **Αγγελόκαστρο**, το δυτικότερο φυλάκιο της Βυζαντινής αυτοκρατορίας και του Δεσποτάτου της Ηπείρου (κοντά στο χωριό Κρήνη), τα **Ενετικά Ναυπηγεία** στα Γουβιά αλλά και πολλά παραδοσιακά χωριά, όπως η μεσαιωνικού τύπου **Παλιά Περίθεια** (κάτω από τον επιβλητικό Παντοκράτορα μέσα σε ένα οροπέδιο σε υψόμετρο 400 μέτρων που δεν είναι ορατό από πουθενά παρά μόνο από την κορυφή του βουνού) καθώς και πολυάριθμα Μοναστήρια.

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟΣ ΠΛΟΥΤΟΣ

Με την άφιξη του **Διονύσιου Σολομού** στην Κέρκυρα το 1828 δημιουργήθηκαν οι βάσεις για την δημιουργία ενός καινούργιου πνευματικού κύκλου που θα προωθούσε την μοντέρνα Ελληνική λογοτεχνία. Έτσι δημιουργήθηκε η **Ιόνιος Σχολή** που εξαπλώθηκε σε όλο το Ιόνιο. Ακόμα και αν οι Ενετοί δεν ενθάρρυναν μια πνευματική ανάπτυξη, πολλοί Κερκυραίοι αποφάσισαν να πάνε στην Ιταλία να σπουδάσουν και μετά επέστρεφαν για να προωθήσουν την εκπαίδευση. Ανάμεσα στις προσωπικότητες που επιρρέασαν τον πολιτισμό της Κέρκυρας υπήρχαν οι:

- **Σοφιανός**, γνωστός επειδή μετάφρασε πολλά κείμενα από τα αρχαία
- Ο ιστορικός **Μαρμωρας** (1618-1684), ο πρώτος που έγραψε την ιστορία του νησιού
- Οι ιστορικοί **Μουστοξυδης** και **Ρομανός**
- Ο φιλόσοφος και μαθηματικός **Βούλγαρης** (1716-1806)
- Ο θεολόγος, συγγραφέας και μαθηματικός **Θεοτόκης** (1731-1800) που ήταν ο πρώτος που εισήγαγε τις Φυσικές επιστήμες στην Ελλάδα και μετέφρασε πολλά έργα του Shakespeare
- Ο ποιητής **Πιέρης** (1776-1852)
- Ο λογοτέχνης **Δελβινιώτης** (1770-1850), που έγινε διάσημος για την μεταφρασσή του στα Ιταλικά της Οδύσσειας
- Ο ποιητής **Δ. Σολομός** (1798-1857) που έγραψε τον Ελληνικό Εθνικό Ύμνο
- Ο φιλόσοφος **Αρμένης** που πίεσε για να γίνουν τα μοντέρνα Ελληνικά η επίσημη γλώσσα της Ιονίου Πολιτείας.
- Ο κριτικός **Καλοσγούρος**, γνωστός για τις μεταφράσεις του
- Ο ποιητής **Μαβίλης** που έγραψε πολυάριθμα σονέτα και μετάφρασε πολλά έργα
- Ο καθηγητής Ιατρικής **Ζαβιτζιάνος** (1810-1881) συγγραφέας πολλών βιβλίων Ιατρικής. Ίδρυσε και το πρώτο ιδιωτικό σχολείο θηλέων.

Σήμερα η λογοτεχνική παράδοση συνεχίζεται με εξέχοντα ρόλο σε τούτη την προσπάθεια από την **Αναγνωστική Εταιρία** και το **Ιόνιο Πανεπιστήμιο**.

ΤΕΧΝΕΣ (ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ – ΧΑΡΑΚΤΙΚΗ)

Ο 16^{ος} αιώνας είναι η περίοδος όπου αρχίζει μια καλλιτεχνική ανάπτυξη στο νησί με πολλούς ζωγράφους της **Κρητικής Σχολής** που αποδρούσαν από το νησί τους εξαιτίας των Τούρκων και έβρισκαν καταφύγιο στην Κέρκυρα. Ακόμη και σήμερα σε πολλές εκκλησίες αλλά και στο **Βυζαντινό μουσείο** υπάρχουν εικόνες από τον **Μ. Δαμασκηνό, Παλλάδα, Ε. Λομβάρδο, Γ. Κοτζιά** και **Γ. Κορτεζά** που ανήκαν στην Κρητική Σχολή. Τον επόμενο αιώνα τα πιο σημαντικά ονόματα της ζωγραφικής στο νησί είναι εκείνα του **Ε. Τζανε** και **Τ. Πουλάκη**.

Ο 18^{ος} αιώνας χαρακτηρίζεται από την επιρροή των Ενετών και από το τέλος της ορθόδοξης παράδοσης με τις θρησκευτικές εικόνες. Πολλοί είναι οι σημαντικοί ζωγράφοι της εποχής, όμως αυτός που ξεχωρίζει είναι ο **Π. Δοξαράς** που θεωρείται ο ιδρυτής της Σχολής ζωγραφικής των Ιονίων, όπου η ζωγραφική απομακρύνεται οριστικά από την Βυζαντινή παράδοση. Ο Δοξαράς είναι και ο δημιουργός της ζωγραφικής με λάδι και η πιο μεγάλη του δουλειά είναι η διακόσμηση της οροφής της εκκλησίας του Αγίου Σπυρίδωνα. Ανάμεσα στους γλύπτες ξεχωρίζουν ο **Π. Προσαλέντης**, ο πρώτος που είχε νεοκλασσικό στυλ και ο **Καλοσγούρος** του οποίου ξεχωρίζει το μαρμάρινο μπούστο της κοντέσας Helen Mocenigo.

Οι καλλιτέχνες που συνδέουν την παράδοση του περασμένου αιώνα στις μέρες μας είναι ο γλύπτης **Δ. Βέγιας** (ο πρώτος που χρησιμοποίησε την τέχνη της χαρακτικής), ο τοπιογράφος **Παχής** που ίδρυσε μία σχολή ζωγραφικής, ο ζωγράφος που ειδικευόταν στην ζωγραφική με νερομπογιές **Α. Γιαλλινάς**, ο προσωπογράφος **Γ. Σαμαρτζής** με στυλ που θυμίζει τον Γαλλικό ιμπρεσιονισμό και τον ζωγράφο και γλύπτη **Μ. Ζαβιτζιάνο** που είναι διάσημος για τις λιθογραφίες του.

ΜΟΥΣΙΚΗ ΠΑΝΔΑΙΣΙΑ

Η Κέρκυρα ειδικά μετά τα μέσα του 19^{ου} αιώνα αποτελεί ένα πρότυπο ανάπτυξης και μουσικής καλλιέργειας για ολόκληρο τον Ελλαδικό χώρο. Εδώ και αρκετά χρόνια ο μέσος Κερκυραίος συνήθως έχει ασχοληθεί (σε μικρή κυρίως ηλικία), για κάποιο μικρό ή μεγάλο χρονικό διάστημα έμπρακτα με τη μουσική εκτέλεση και πρακτική. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα την εξοικείωση των νέων με τη μουσική και την καλλιέργεια θαυμασμού προς αυτή σε όποιο επίπεδο και αν τη γνωρίσουν. Είναι χαρακτηριστικό ότι πολλοί Κερκυραίοι (ακόμη και πτυχιούχοι σχολών οργάνων φιλαρμονικής), δε βιοπορίζονται από τη μουσική, αλλά την ασκούν παράλληλα με κάποιο άλλο άσχετο τις πολλές φορές επάγγελμα. Οι περισσότεροι από αυτούς διδάσκουν αμισθί σε Φιλαρμονικές του νησιού. Κάποιοι άλλοι πτυχιούχοι ή και διπλωματούχοι μουσικοί απορροφώνται από μεγάλες ορχήστρες (Κ.Ο.Α, Ορχήστρα των Χρωμάτων κλπ), η πλειοψηφία των οποίων απαρτίζονται εδώ και δεκαετίες από Επτανήσιους.

Για τους Κερκυραίους η μουσική αποτελεί ένα πάθος που έχει μακρινές ρίζες. Οι Ενετοί εισήγαγαν την όπερα και εγκαινίασαν το πρώτο θέατρο που ονομάστηκε το San Giacomo το 1733 με μια μουσική παράσταση. Την περίοδο της Αγγλικής κατοχής άνοιξε το πρώτο μουσικό σχολείο από τον **Ν. Μάντζαρο**, ενώ στη συνέχεια δίδασκε και ο **Σ. Ξυνδάς**, ο συνθέτης της πρώτης Ελληνικής όπερας. Υπήρχαν και άλλοι σημαντικοί συνθέτες στην Κέρκυρα όπως ο **Σπ. Σαμάρας**, ένας από τους ιδρυτές της Ιταλικής Σχολής της Όπερας και ο συνθέτης του ύμνου για τους Ολυμπιακούς αγώνες (Αθήνα 1986) και αργότερα οι αδελφοί **Καίσαρη** που ήταν οι πρώτοι που δημιούργησαν στρατιωτική μπάντα στην Ελλάδα.

Η πρώτη οργάνωση μουσικού χαρακτήρα που ιδρύθηκε στην Κέρκυρα το **1840** ήταν η **Φιλαρμονική Εταιρεία Κέρκυρας** της οποίας η πρώτη έκθεση ήταν τον επόμενο χρόνο κατά την διάρκεια της λιτανείας του Αγίου Σπυρίδωνα. Πενήντα χρόνια αργότερα δημιουργήθηκε η **Φιλαρμονική Μάντζαρος** και ακόμη μία το 1980 που ονομάστηκε **Φιλαρμονική Ένωση Καποδίστριας**. Σήμερα υπάρχουν **18 φιλαρμονικές σε όλο το νησί.**

Εκτός από τις διάσημες φιλαρμονικές υπάρχουν και πολλές χορωδίες που συμμετέχουν σε διάφορες εκδηλώσεις στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Η μουσική εκπαίδευση στην Κέρκυρα

είναι πολύ ζωντανή και το αποδεικνύουν όλοι οι μουσικοί οργανισμοί που υπάρχουν στο νησί που επιθυμούν να διατηρηθεί η μουσική παράδοση αλλά και να εισαχθεί και η μοντέρνα μουσική και τα όργανα.

ΘΕΑΤΡΟ

Το πρώτο θέατρο άνοιξε στην Κέρκυρα απο τους Ενετούς το 1720. Το σημερινό δημαρχείο ήταν η στοά των ευγενών που μετατράπηκε στο λυρικό θέατρο San Giacomo (απο το όνομα του καθολικού ναού που υπήρχε στην ίδια πλατεία). Το 1903 το θέατρο San Giacomo έγινε η έδρα του δημαρχείου και κατασκευάστηκε ένα μεγαλύτερο θέατρο που όμως καταστράφηκε κατά την διάρκεια του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου. Σήμερα τα θεάματα παρουσιάζονται στο **δημοτικό θέατρο** που αντιμετωπίζει μεγάλα κτηριακά προβλήματα και στο θέατρο «**Ρένα Βλαχοπούλου**» και οι θεατρικές οργανώσεις στο νησί είναι πολυάριθμες.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η Κέρκυρα της ιστορίας και του πολιτισμού που περιγράφηκε στις προηγούμενες σελίδες δικαιούται, αν μη τι άλλο, από την πολιτεία το ενδιαφέρον και την προσοχή που της αρμόζει. Στα πλαίσια αυτά, για την καλύτερη διαχείριση της πολιτιστικής κληρονομιάς, σας καταθέτω δέσμη μέτρων. Συγκεκριμένα:

- **ΘΕΣΠΙΣΗ ΕΙΔΙΚΟΥ ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΟΥ ΤΕΛΟΥΣ ΣΤΑ ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ ΤΩΝ ΜΟΥΣΕΙΩΝ**

Θέσπιση ειδικού ανταποδοτικού τέλους (ανά περιοχή) στα μουσεία και τους πολιτιστικούς χώρους που θα αποδίδεται στους τοπικούς φορείς για δράσεις στήριξης του πολιτισμού και την ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς της περιοχής.

- **ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΠΑΛΑΙΑΣ ΠΟΛΗΣ – ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΜΝΗΜΕΙΟΥ**

Είναι επιβεβλημένη η συνδρομή και καθοδήγηση του Υπ. Πολιτισμού με τη δημιουργία αποκεντρωμένου αυτοτελούς τμήματος ή διεύθυνσης στην περιοχή, που θα **εποπτεύει, θα συμβουλεύει και θα προτείνει λύσεις** στους τοπικούς φορείς αλλά και τους μόνιμους κάτοικους της πόλης με σκοπό τη διαφύλαξη του μνημείου, αλλά και την απρόσκοπτη τήρηση των δεσμεύσεων που απορρέουν από τις υποχρεώσεις μας έναντι της UNESCO. Στα πλαίσια αυτά, **θα πρέπει να δοθούν τα απαραίτητα κίνητρα από την πολιτεία στους μόνιμους κάτοικους της περιοχής για την πλήρη συμμόρφωση σύμφωνα με τις οδηγίες.**

- **ΑΧΙΛΛΕΙΟ**

Δρομολόγηση και επιτάχυνση των απαραίτητων διαδικασιών για την **αλλαγή κυριότητας στο κτήριο του Αχιλλείου. Η διαχείριση του θα πρέπει να ανατεθεί σε φορέα υπό την εποπτεία του Υπουργείου Πολιτισμού, με τη συμμετοχή στη διοίκηση και των τοπικών φορέων.** Η μεταβίβαση θα ανοίξει τον δρόμο τόσο για την άμεση αποκατάσταση των ζημιών, όσο και την απρόσκοπτη συντήρησή του αλλά και ανάδειξή του ως σημαντικότερο μουσείο για όλη την ευρύτερη περιοχή.

- **ΑΝΑΔΕΙΞΗ – ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΦΡΟΥΡΙΩΝ ΠΟΛΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ**

Η αποκατάσταση και αξιοποίηση στο έπακρο των δυο (2) φρουρίων (Παλαιό και Νέο) της πόλης καθώς και των φρουρίων της περιφέρειας (Αγγελόκαστρο, Γαρδίκι, Κασσιώπη) αποτελεί ζωτικής σημασίας παρέμβαση που αφορά όχι μόνο την ιστορική ευθύνη της

πολιτείας απέναντι στην κληρονομιά αυτού του τόπου, αλλά και συγκριτικό πλεονέκτημα τόσο για την ίδια την πόλη της Κέρκυρας, όσο και για το τουριστικό της προϊόν.

- **ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΥΠΟΓΕΦΥΡΙΑΣ ΑΙΘΟΥΣΑΣ ΠΑΛΑΙΟΥ ΦΡΟΥΡΙΟΥ**

Το Υπουργείο Πολιτισμού οφείλει να δρομολογήσει τις απαραίτητες ενέργειες για την αποκατάσταση και επαναλειτουργία της **Υπογεφύριας Συνδεδριακής αίθουσας** στο Παλαιό Φρούριο. Ο χώρος μπορεί να διαδραματίσει εξέχοντα ρόλο στα πολιτιστικά δρώμενα του νησιού.

- **ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΑΛΑΙΟΥ ΑΓΓΛΙΚΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ**

Το κτήριο του **Παλιού Βρετανικού Νοσοκομείου** στο Παλαιό Φρούριο της Κέρκυρας βρίσκεται σε άθλια κατάσταση. Θα πρέπει να αποκατασταθεί και να καλύψει τις στεγαστικές ανάγκες του **Ιονίου Πανεπιστημίου**.

- **ΑΝΟΥΝΤΣΙΑΤΑ**

Είναι απαραίτητη η συνδρομή του Υπουργείου Πολιτισμού στην ολοκλήρωση των διαδικασιών για την αποκατάσταση και την αξιοποίηση της, καθώς αποτελεί σημαντικότατο μνημείο ιδιαίτερης βαρύτητας όχι μόνο για την Κέρκυρα αλλά και για την ευρωπαϊκή ιστορία.

- **ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ**

Ολοκλήρωση των απαραίτητων εργασιών για την ανάδειξη του Μουσείου.

- **ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΤΕΧΝΗΣ**

Η Κέρκυρα αποτελεί τον ιδανικό τόπο για την στέγαση ενός **Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης**, καθώς πληροί όλες τις προδιαγραφές που θα μπορούσαν να το υποστηρίξουν (γεωγραφική θέση, brand name, υπάρχει πληθώρα έργων ζωγραφικής, γλυπτικής και χαρακτικής) αλλά και το ιστορικό και πολιτιστικό υπόβαθρο για μια τέτοια σημαντική επένδυση.

- **ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΠΟΛΥΧΩΡΟΥ ΤΕΧΝΗΣ**

Η Κέρκυρα διαθέτει σωρεία εγκαταλελειμμένων βιομηχανικών εγκαταστάσεων (εργαστάσιο Α.Ε.Β.ΕΚ., Δεσύλλα) σε κομβικά σημεία της πόλης που θα μπορούσαν να γίνουν **πολυχώροι τέχνης και πολιτισμού** με σημαντικά ανταποδοτικά οφέλη για την τοπική κοινωνία.

- **ΕΓΓΡΑΦΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ ΣΤΟ ΜΗΤΡΩΟ ΦΟΡΕΩΝ**

Εγγραφή στο **Μητρώο Πολιτιστικών Φορέων** των πολιτιστικών σωματείων της περιοχής και παροχή υπηρεσιών διοικητικής υποστήριξης και συγκρότησης φακέλου από την αρμόδια Διεύθυνση Νεότερης Πολιτιστικής Κληρονομιάς του Υπουργείου Πολιτισμού για και την ένταξή τους στο **Εθνικό Ευρετήριο Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς**.

- **ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ, ΦΙΛΑΡΜΟΝΙΚΩΝ, ΧΟΡΩΔΙΩΝ**

Η Κέρκυρα διαθέτει πληθώρα πολιτιστικών σωματείων (χορωδιών, φιλαρμονικών, χορευτικών συγκροτημάτων) τα οποία δραστηριοποιούνται τόσο στο εσωτερικό (εντός και εκτός Κέρκυρας) όσο και στο εξωτερικό. Η ενίσχυση της δράσης τους μέσω του Υπουργείου Πολιτισμού είναι επιβεβλημένη με την **προκήρυξη ειδικής πρόσκλησης χρηματοδότησης** από το Υπουργείο.

- **ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΔΡΑΣΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ**

Η ενεργή συμμετοχή των Κερκυραϊκών πολιτιστικών σωματείων σ' ένα πλάνο τουριστικής ανάπτυξης και προβολής θα αποτελέσει εξαιρετικό συγκριτικό πλεονέκτημα για τον τόπο.

- **ΑΝΑΔΕΙΞΗ & ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ**

Η ανάδειξη της πλούσιας ιστορικής και πολιτιστικής κληρονομιάς του νησιού που παραμένει ανεκμετάλλευτη **μέσω εκδόσεων και εκδηλώσεων** υπό τη χορηγία και εποπτεία του Υπουργείου Πολιτισμού σε συνεργασία με τους φορείς του νησιού, μπορεί και πρέπει να αξιοποιηθεί τόσο από τη χώρα όσο και από την τοπική κοινωνία, και για τη διάσωση και διάδοση του πολιτιστικού πλούτου της περιοχής, όσο και για την αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος μέσω του πολιτισμού.

- **ΑΝΑΔΕΙΞΗ – ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ - ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΩΝ**

Η ανάδειξη σε συνεργασία με τους τοπικούς φορείς των μεγάλων ιστορικών γεγονότων που διαδραματίστηκαν στη περιοχή, όσο και των τεράστιων προσωπικοτήτων που γεννήθηκαν και έδρασαν στην Κέρκυρα και συνέβαλαν με τη δράση τους στη διαμόρφωση της πολιτιστικής μας ταυτότητας με εκδηλώσεις μνήμης που αποτελούν σημαντικότερα κεφάλαια όχι μόνο για την ελληνική αλλά και για τη σύγχρονη ευρωπαϊκή ιστορία.